ADALET ve KALKINMA Partisi
TBMM Grubu
Tarih: 29-01-2003
Sayı: 178

7/574-1797

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Doç.Dr. Abdüllatif ŞENER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 29.01.2003

Emin ŞİRİN
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

8.12.2002 tarihinde, BDDK Başkanı Sayın Engin Akçakoca'ya yönelttiğim sorulara, 26.12.2002 tarihinde cevap gelmiştir. Ancak, bu cevaplar sorduğum sorulara yeterince açıklık getirmemektedir.

Danıştay kararı çerçevesinde, 18.6.2002 tarihinde Pamukbank'ın Çukurova Grubu'na iadesi söz konusu olmuş, bilahare Çukurova ile BDDK gerek Pamukbank'ın, gerek YKB'nin mülkiyetini açıklığa kavuşturacak bir protokol imzalamışlardır. Önümüzdeki günlerde, bu protokolün kesinleşmesi beklenmektedir.

Gerek BDDK'nın delaletinizle bana iletilen cevapları, gerek bilahare ortaya çıkan gelişmeler çerçevesinde aşağıdaki sorularımın detaylı, bilgiye dayanan ve kamuoyunu tatmin edecek şekilde cevaplandırılmasını arz ederim.

Sorularımın bir kısmı BDDK ve SPK'yı alakadar etmekle beraber, bir bölümü zat-ı alinizi direkt olarak alakadar etmektedir.

SORULAR:

1- 30.9.2002 tarih itibarıyla Grup kredilerinin faiz reeskontları ile borçlu firmaların toplam borçlarına karşılık teminat alındığı halde, faiz reeskontları iptal edilerek sermayeden düşülmüş müdür?
2- Pamukbank'ın (mütedavil kıymetleri) gayrimenkulleri, nakil vasıtaları ve elektronik sistemleri değerlendirmeye alınmış mıdır? Bu konu, 30.9.2002 tarihli bilançoya nasıl yansıtılmıştır?
3- Yapı Kredi Bankası'nın 30.9.2002 tarihli mali tablolarının denetlenmesi sırasında BDDK'nın yapmış olduğu müdahalenin bağımsız denetim süreci anlayışıyla tamamen çelişki arzettiği, bu müdahalelerin bankanın 18.6.2002 tarihinden bugüne kadar uğratılmış olduğu zararı daha da büyüttüğü BDDK tarafından bildirilmiştir.

Bu zararın 18.6.2002 tarihinden bugüne kadar miktarı ne olmuştur ve bu zararın tazmini nasıl ve kimler tarafından karşılanacaktır?

4- Yapı Kredi Bankası'nın 30.9.2002 tarihli Bağımsız Denetim Raporu'na göre:

Denetim Şirketi, Fiskobirlik için BDDK'dan alınan **görüş** çerçevesinde 1.7.2002 ile 30.9.2002 tarihleri arasında 3 aylık reeskont yapıldığını ifade etmiştir. Bu hesaplama ilk 6 ay neden uygulanmamıştır? Denetim şirketinin, Fiskobirlik için, BDDK'dan aldığı görüşler kim tarafından verilmiştir? Alınan görüş çerçevesinde yapılmış olan bu düzeltmelerin, "Özkaynak etkisi" ne kadardır? "Alınan görüşler" sonucu yapılan düzeltmeler, dönemsel tutarlılık ilkesi ve diğer bankalarla karşılaştırıldığında eşitlik ilkesi zedelenmekte midir? Bu durumda küçük yatırımcının sıhhatli bir şekilde bilgilendirildiği söylenebilir mi? Ertelenmiş vergi alacağı için, ilk 6 ay ek vergi aktifi hesaplanmış iken, son 3 ayda BDDK'dan alınan **görüş** çerçevesinde bu hesaplama neden yapılmamıştır? Denetim Şirketinin hazırladığı raporda bahsi geçen görüş BDDK'nın hangi yetkilisine aittir ve bu görüş neyi kapsamaktadır?

5- BDDK'nın faaliyetlerini düzenleyen Bankalar Kanunu'nda belirtilen konularda Pamukbank aleyhine olan,

- Tasarruf sahiplerinin hakları
- Her türlü kredi müşterilerinin bankaya şüphe ile bakmaları
- Bankanın mali piyasalarla birlikte, yurtiçi ve yurtdışı finans çevrelerinde kredibilitesinin azalması sorunlarına çözüm bulunacak mıdır? Bankanın kaybettiği itibarın yeniden sağlanabilmesi için bir çalışma yapılacak mıdır?

6- Bankaya 14/4, 14/3'den el konulduğu 18.6.2002 tarihiyle, 14/1'den el konulan 27.1.2003 tarihleri arasında bankanın;

- Bilanço,
- Müşteri portföyü ve kalitesi
- Kredi portföyü ve kalitesi Karşılaştırılmaları ne şekildedir? Bankaya el konulduğu 18.6.2002'den sonra banka ne kadar zarar etmiştir? Zarar büyüdü ise, BDDK'nın Pamukbank'ı Çukurova'dan daha iyi idare ettiği iddia edilebilir mi?

7- Bankalar Yeminli Murakıpları'nca hazırlanan 30.06.2000 ve 08.11.2002 tarihli raporlarda Çukurova Grubu'nun sahip olduğu Pamukbank T.A.Ş. tarafından Dinç Bilgin ve Cavit Çağlar Gruplarına 17.08.1998 ile 10.09.1998 arasında kullandırılan krediler ile söz konusu iki grubun, o dönemde sahip oldukları Etibank T.A.Ş. tarafından Çukurova Grubu firmalarına aynı tarihler arasında kullandırılan kredilerin tarih, tutar, vade ve faiz oranı açısından da aynı olduğu, dolayısıyla back-to-back

(karşılıklı) kredi yöntemiyle Pamukbank T.A.Ş.'nin zarara uğratıldığı ve bu suretle, bankanın mali bünyesindeki problemlerin daha da ağırlaşmasına sebebiyet verildiği ortaya çıkmıştır.

Pamukbank'ı zarara uğrattığı idida edilen Mehmet Emin Karamehmet, Osman Berkmen ve Orhan Emirdağ'ın TCK'nın 503 ve 504. maddelerinde ifade olunan dolandırıcılık suçunu işledikleri iddiasına varılmış olup, BDDK'nın Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdiği 10.01.2003 tarih, 37-3-12/447 sayılı yazıda konuyla ilgili olarak, "dava açma zaman aşımının dolmasına kısa bir süre kaldığı" belirtilmiştir.

Haziran 2000 tarihinde açılmış olan kredilerdeki usulsüzlük hakkında 30.06.2000 tarihinde Bankalar Yeminli Murakıpları Raporu olmasına rağmen, savcılık makamına başvuruda bulunmak için BDDK neden 3 yıl beklemiştir? Sürenin bu kadar uzun olması bir görev ihmali değil midir?

8- BDDK tarafından verilen Grubun mali yapısını ortaya koyan cevapta:

"Grubun 30.6.2002 tarihi itibariyle Yapı ve Kredi Bankası'na yaklaşık 2.330 milyon ABD Doları, Pamukbank'a yaklaşık 2.700 milyon ABD Doları ve diğer fon bankalarına yaklaşık 200 milyon ABD Doları olmak üzere yaklaşık 5.230 milyon ABD Doları tutarında borcu bulunmaktadır.

Grubun durumu bu kadar kötü ise, neden el koymak için 18.6.2002 tarihi beklenmiştir? Eski murakıp raporlarına göre 2001 senesi içinde el konulması gerekmez miydi?

9- Yine BDDK tarafından verilen cevapta;

"Diğer taraftan borçlarını ödemek üzere, Kurumumuza ödeme planı sunması istenen grubun, mevcut borçlarını ödeyip, ekonomiye katma değer sağlamaya devam edecek gücü olduğunu gösteren varsa, bilgi ve belgelerin Kurumumuza iletilmesi uygun olacaktır. Bu hususlar, grubun yayın organlarında dile getirilmekle birlikte, bahse konu değerlerin nelerden oluştuğu açıklanmamaktadır. Dolayısıyla kanıtı olmayan, farazi değerlere ilişkin bilgilere ihtiyatlı yaklaşılmalıdır" ifadesi yer almaktadır.

Bu bilgileri temin etmek ve gereğini yapmak BDDK'nın görevi değil midir?

10- 26 Ocak 2003 Pazar günü BDDK'nın İstanbul'daki ofisinde başlayan, BDDK ve Çukurova temsilcileri arasında yapılan toplantı 17 saat sürmüş ve taraflar arasında bir protokolle sonuçlanmıştır. Protokolde gizlilik maddesi olduğu için protokol açıklanmamış ancak, ana hatları belli olmuş ve çeşitli opsiyonlar içerdiği öğrenilmiştir.

27.1.2003 tarihli BDDK'nın basın açıklaması durumun ana hatlarını ortaya koymaktadır.

7/574-1797

Anlaşıldığına göre protokolün esası BDDK'nın Çukurova'ya yazdığı 8.01.2003 tarihli mektuba uygundur.

Açıklamaya ve edinilen bilgilere göre durumun özeti şu şekildedir:

1- Pamukbank, 27.01.2003 tarihi itibariyle tekrar 14/1'den TMSF'ye alınmıştır. Bu durumda 14/3, 14/4 maddeleri ortadan kalkmış mıdır?

2- Çukurova Grubu'nun Pamukbank ve YKB'ye olan borçları hangi vadelere yayılmış ve ne teminatlar alınmıştır? Öngörülenden daha süratli bir ödeme programı mümkün değil midir?

- Varılan anlaşma (protokol detayları bilinmemekle beraber) Çukurova açısından "az zararlı çözüm" gibi görünmekle beraber, devlet açısından kesinlikle zararlı ve maliyetli bir çözüm değil midir?
- 18 Haziran'da başlatılan operasyonun 27 Ocak 2003 durumu ile karşılaştırıldığında devlete maliyeti ne kadar olmuştur?
- Eğer 17 Haziran 2002 tarihi itibariyle YKB-Pamukbank birleşmesi kabul edilseydi, ortaya çıkacak durumla 27 Ocak 2003 tarihindeki durum, aynı mı olacaktı? Bu gelişmeler, devletin lehine mi, aleyhine mi olmuştur? Bu durumu bağımsız bir kuruma tetkik ettirmeyi düşünüyor musunuz?
- Eğer ortaya bu karşılaştırma sonucu "kamu zararı" ortaya çıkar ise, bu zararı ortaya çıkaranlar hakkında Devlet Denetleme Kurumu ve Başbakanlık Teftiş Kurulu harekete geçirilecek midir? Bu zarar kimden tazmin edilecektir?

11- 27.12.2002 tarih ve B.02.0.001/01-24 sayılı, bakanlığınız tarafından tarafıma gönderdiğiniz yazıda, Başbakanlık Teftiş Kurulu'ndan cevap beklediğiniz ifade edilmektedir. Akibeti hakkında bilgi alabilir miyiz?

12- IMF'ye verilen 18.1.2002 tarihli niyet mektubunda, Bankacılık sektörüyle ilgili olarak alınacak tedbirlerin, BDDK'nın görüşleri doğrultusunda ve BDDK'ya yasalarla verilen görevlerden biri olan bankaların yeniden yapılandırılması olduğu ifade edilmiştir. Bu yeniden yapılanma konusu Pamukbank için de düşünülmüş müdür?

13- Anayasa'nın 138. maddesinde, "Yasama ve Yürütme organları ile İdare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiç bir surette değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez" denilmekte, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinde de "Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri, İdare ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre, İdarenin gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur

10

olduğu ve bu sürenin hiç bir şekilde kararın İdareye tebliğinden başlayarak 30 günü geçmeyeceği" öngörülmektedir. Bu maddelere göre, İdari Mahkemelerce verilen esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararların, tebliğ edildikleri tarihten itibaren, idarece hukuki ve maddi koşulların el verdiği ölçüde, en kısa sürede uygulanmaları gerekmekte ve bu sürenin hiç bir şekilde 30 günü aşmaması zorunlu bulunmaktadır.

Hal böyle iken Pamukbank'ın TMSF'ye devrinden vazgeçilip, eski sahiplerine verilmesi, akabinde yine TMSF'ye devredilmesi ilgili maddeye aykırılık teşkil etmekte midir?